

AMTSBLATT

DES GENERALKOMMISSARS IN RIGA

1943

Ausgegeben in Riga am 23. August 1943

Nummer 62

Bei Abweichungen zwischen dem deutschen und dem lettischen Text ist der deutsche Text massgebend.
Vācu un latviešu tekstu nepilnīgas saskaņas gadījumos jāpieturās pie vācu teksta.

Tag	INHALT	Seite Lapp.	SATURS	Dienst
TEIL II				
30. 6. 1943	Verordnung über die Körperschaftssteuer (Körperschaftssteuerverordnung).	543	Noteikumi par sabiedrību nodokli (Sabiedrību nodokļa noteikumi).	30. 6. 1943.
TEIL III				
20. 8. 1943	Bekanntmachung über die Entlohnung des Kartoffelrodens im Generalbezirk Lettland.	549	Paziņojums par kartupeļu rakšanas atlīdzību Latvijas ģenerālapgabalā.	20. 8. 1943.
TEIL IV				
11. 6. 1943	Urkundensteuer.	550	Dokumentu nodoklis.	11. 6. 1943.
25. 7. 1943	Bekanntmachung über die Rechtsfähigkeitserklärung der H. A. Brieger K. G. in Riga.	550	Paziņojums par komanditsabiedrības H. A. Brieger Rīgā izsludināšanu par tiesībspējīgu.	25. 7. 1943.
25. 7. 1943	Bekanntmachung über die Rechtsfähigkeitserklärung der chemischen Fabrik „Spodriņa“ in Riga.	550	Paziņojums par ķīmiskās fabrikas „Spodriņa“ Rīgā izsludināšanu par tiesībspējīgu.	25. 7. 1943.
II DALĀ				
III DALĀ				
IV DALĀ				

TEIL II

Verordnung

über die Körperschaftsteuer (Körperschaftsteuerverordnung). *)

Vom 30. Juni 1943.

Auf Grund des § 2 der Verordnung des Reichsministers für die besetzten Ostgebiete über die Rechtsetzung in den besetzten Ostgebieten vom 21. Februar 1942 (VBIRMOst S. 11 — ABl. Riga Nr. 3, S. 275) verordne ich:

I. Steuerpflicht

§ 1

Unbeschränkte Steuerpflicht

(1) Unbeschränkt steuerpflichtig sind die folgenden Körperschaften, Personenvereinigungen und Vermögensmassen, die ihre Geschäftsleitung oder ihren Sitz in den Generalbezirken Estland, Lettland, Litauen haben:

*) Verkündet am 15. Juli 1943 im VBI, RKO, S. 97.

II DALĀ

Noteikumi

par sabiedrību nodokli (Sabiedrību nodokļa noteikumi) *)

1943. g. 30. jūnijā.

Pamatoties uz Āustrumu Reichsministra 1942. g. 21. februāra noteikumu par tiesību noteikšanu iepemtajos Āstrumu apgabaloš (VBIRMOst 11. lapp. — ABl. Riga Nr. 3, 275. lapp.) 2. §, noteicu sekojošo:

I. Nodokļa maksāšanas pienākums

1. §

Neierobežots nodokļa maksāšanas pienākums

(1) Neierobežoti pakļautas nodoklim sekojošas sabiedrības, personu apvienības un māntas masas, kuŗu veikalvadība vai sēdeklis atrodas Igaunijas, Latvijas, Lietuvas ģenerālapgabalā:

*) Izslud. VBI, RKO 1943. g. 15. jūlijā 97. lapp.

- Kapitalgesellschaften (insbesondere Aktiengesellschaften und Gesellschaften mit beschränkter Haftung);
  - Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften;
  - Versicherungsvereine auf Gegenseitigkeit;
  - sonstige juristische Personen des privaten Rechts;
  - nichtrechtsfähige Vereine, Anstalten, Stiftungen und andere Zweckvermögen;
  - Betriebe gewerblicher Art von Körperschaften des öffentlichen Rechts.
- (2) Die unbeschränkte Körperschaftsteuerpflicht erstreckt sich auf sämtliche Einkünfte.

§ 2

Beschränkte Steuerpflicht

Beschränkt körperschaftsteuerpflichtig sind Körperschaften, Personenvereinigungen und Vermögensmassen, die weder ihre Geschäftsleitung noch ihren Sitz in den Generalbezirken Estland, Lettland, Litauen haben, mit ihren Einkünften, die sie in diesen Generalbezirken erzielen (§ 30 der Verordnung über die Einkommensteuer vom 30. April 1943 — VBl. RKO S. 75 — ABl. Riga, S. 415 —).

§ 3

Abgrenzung der persönlichen Steuerpflicht

Nichtrechtsfähige Personenvereinigungen, Anstalten, Stiftungen und andere Zweckvermögen sind dann körperschaftsteuerpflichtig, wenn ihr Einkommen weder nach dieser Verordnung noch nach der Verordnung über die Einkommensteuer vom 30. April 1943 (VBl. RKO S. 75 — ABl. Riga, S. 415) unmittelbar bei einem anderen Steuerpflichtigen zu versteuern ist.

§ 4

Persönliche Befreiungen

(1) Von der Körperschaftsteuer sind befreit:

- die Deutsche Reichspost im Ostland, die der Aufsicht der Reichsverkehrsdirektion unterstehenden einheimischen Eisenbahnverwaltungen, die Monopolverwaltung des Reichskommissars für das Ostland und die staatlichen Lotterieunternehmen;
- die Notenbank im Ostland;
- Staatsbanken, soweit sie Aufgaben staatswirtschaftlicher Art erfüllen;
- die öffentlichen oder unter Staatsaufsicht stehenden Sparkassen, soweit sie der Pflege des eigentlichen Sparverkehrs dienen;
- Hauberg-, Wald-, Forst- und Laubgenossenschaften und ähnliche Realgemeinden. Unterhalten sie einen Gewerbebetrieb, der über den Rahmen eines Nebenbetriebs hinausgeht, oder haben sie einen solchen Gewerbebetrieb verpachtet, so sind sie insoweit steuerpflichtig;
- Körperschaften, Personenvereinigungen und Vermögensmassen, die nach der Satzung, Stiftung oder sonstigen Verfassung und nach ihrer tatsächlichen Geschäftsführung ausschließlich und unmittelbar kirchlichen, gemeinnützigen oder mildtätigen Zwecken dienen. Unterhalten sie einen wirtschaftlichen Geschäftsbetrieb, der über den Rahmen einer Vermögensverwaltung hinausgeht, so sind sie insoweit steuerpflichtig;
- rechtsfähige Pensions-, Witwen-, Waisen-, Sterbe-, Kranken- Unterstützungskassen und sonstige rechtsfähige Hilfskassen für Fälle der Not oder Arbeitslosigkeit nach näherer Bestimmung des Reichskommissars.

- kapitāla sabiedrības (it īpaši akciju sabiedrības un sabiedrības ar ierobežotu atbildību);
- kopdarbības sabiedrības;
- savstarpejās apdrošināšanas biedrības;
- cītādas privātiesiskas juridiskas personas;
- tiesībspējīgas biedrības, iestādes, nodibinājumi un cita noteiktam mērķim nolemta manta;
- publiski-tiesisku sabiedrību rūpāliska veida pasākumi.

(2) Neierobežots sabiedrību nodokļa maksāšanas pienākums attiecas uz visiem ienākumiem.

2. §

Ierobežots nodokļa maksāšanas pienākums

Ierobežoti pakļautas sabiedrību nodoklim sabiedrības, personu apvienības un mantas masas, kuri ne veikalvadība, ne sēdeklis neatrodas Igaunijas, Latvijas, Lietuvas ģenerālapgabalā, no ienākumiem, kuri tās iegūst šajos ģenerālapgabalo (1943. g. 30. aprīļa noteikumu par ienākuma nodokli — VBl. RKO 75. lapp. — ABl. Riga 415. lapp. — 30. §).

3. §

Personiskā nodokļa maksāšanas pienākuma norobežojums

Tiesībspējīgas personu apvienības, iestādes, nodibinājumi un cita noteiktam mērķim nolemta manta tikai tad pakļauta sabiedrību nodoklim, ja to ienākumi ne pēc šiem noteikumiem, ne pēc 1943. g. 30. aprīļa noteikumiem par ienākuma nodokli (VBl. RKO 75. lapp. — ABl. Riga 415. lapp.) nav apliekami tieši kopā ar kāda cita nodokļa maksātāju ienākumiem.

4. §

Personiskie atbrīvojumi

- No sabiedrību nodokļa ir atbrīvoti:
- Vācu valsts pasts Austrumzemē, Valsts satiksmes direkcijas uzraudzībai pakļautās vietējās dzelzceļu pārvaldes, Austrumzemes Reichskomisāra Monopolu pārvalde un valsts loterijas uzņēmumi;
- Emisijas banka Austrumzemē;
- Valsts bankas, ciktāl tās izpilda valsts saimnieciska veida uzdevumus;
- publiskas vai valsts uzraudzībā esošās krājkases, ciktāl tās kalpo tieši krāšanai;
- dažādas mežsaimniecības kopdarbības sabiedrības un līdzīgas reālapvienības, ja tām ir kāds rūpālisks pasākums, kas pārsniedz blakus pasākuma apjomu, vai, ja tās šādu rūpālisku pasākumu ir iznomājušas, tad tiktāl tās ir pakļautas nodokļa maksāšanas pienākumam;
- sabiedrības, personu apvienības un mantas masas, kas pēc statūtiem, nodibinājuma vai citiem iekārtas noteikumiem un pēc savas faktiskās veikāla vadības kalpo vienīgi un tieši baznīcas, vispārderīgiem vai labdarības mērķiem; ja tām pieder kāds saimniecisks veikalniecisks pasākums, kas pārsniedz mantas pārvaldīšanas robežas, tad tiktāl tās ir pakļautas nodokļa maksāšanas pienākumam;

(2) Die Befreiungen nach Absatz 1 Ziffern 3 bis 7 sind auf beschränkt Steuerpflichtige (§ 2 Ziffer 1) nicht anzuwenden.

II. Einkommen

1. Allgemeines

§ 5

(1) Die Körperschaftsteuer bemisst sich nach dem Einkommen, das der Steuerpflichtige innerhalb eines Kalenderjahrs bezogen hat.

(2) Weicht bei Steuerpflichtigen, die ordnungsmäßige Bücher führen, das Wirtschaftsjahr, für das sie regelmäßige Abschlüsse machen, vom Kalenderjahr ab, so gilt der Gewinn aus Gewerbebetrieb als in dem Kalenderjahr bezogen, in dem das Wirtschaftsjahr endet. Das gilt entsprechend bei buchführenden Steuerpflichtigen, die Land- und Forstwirtschaft betreiben.

§ 6

Was als Einkommen gilt und wie das Einkommen zu ermitteln ist, bestimmt sich nach den Vorschriften der Verordnung über die Einkommensteuer vom 30. April 1943 (VBI. RKO S. 75 — ABl. Riga, S. 415) und den §§ 7 bis 15 dieser Verordnung. Steuerpflichtig sind auch Einkünfte aus Land- und Forstwirtschaft sowie verdeckte Gewinnausschüttungen.

§ 7

Für die Ermittlung des Einkommens ist es ohne Bedeutung, ob das Einkommen verteilt wird oder nicht. Ausschüttungen jeder Art auf Genußscheine, mit denen das Recht auf Beteiligung am Gewinn und am Liquidationserlös der Kapitalgesellschaften verbunden ist, dürfen das Einkommen nicht mindern.

2. Sachliche Befreiungen

§ 8

Personenvereinigungen

Bei Personenvereinigungen, die unbeschränkt steuerpflichtig sind, bleiben für die Ermittlung des Einkommens die auf Grund der Satzung erhobenen Beiträge der Mitglieder außer Ansatz.

§ 9

Schachtelgesellschaften

(1) Ist eine unbeschränkt steuerpflichtige Kapitalgesellschaft nachweislich seit Beginn des Wirtschaftsjahrs ununterbrochen an dem Grund- oder Stammkapital einer anderen unbeschränkt steuerpflichtigen Kapitalgesellschaft in Form von Aktien, Kuxen oder Anteilen mindestens zu einem Viertel unmittelbar beteiligt, so bleiben die auf die Beteiligung entfallenden Gewinnanteile jeder Art außer Ansatz. Ist ein Grund- oder Stammkapital nicht vorhanden, so tritt an seine Stelle das Vermögen, das sich nach der Schlussbilanz des vorangegangenen Wirtschaftsjahrs ergibt.

(2) Diese Vorschriften gelten entsprechend, wenn der Reichskommissar, die Generalbezirke Estland, Lettland, Litauen, die Selbstverwaltungskörperschaften oder Betriebe von in den Generalbezirken Estland, Lettland, Litauen gelegenen Körperschaften des öffentlichen Rechts an unbeschränkt steuerpflichtigen Kapitalgesellschaften beteiligt sind.

7. tiesībspējīgas pēnsiju, atraitņu, bāreņu, bēru, slimību un pabalstu kases un citas tiesībspējīgas kases paļdzības sniegšanai trūcīgiem un bezdarbniekiem pēc Reichskomisāra tuvākiem norādījumiem.

(2) Atbrīvojumi pēc 1. rindkopas 3. līdz 7. punkta nav piemērojami maksātājiem ar ierobežotu nodokļa maksāšanas pienākumu (2. §).

II. Ienākums

1. Vispārīgi norādījumi

5. §

(1) Sabiedrību nodoklis aprēķināms pēc ienākuma kopsummas, ko nodokļa maksātājs guvis vienā kalendāra gadā.

(2) Ja nodokļa maksātājiem, kas ved kārtīgas grāmatas, saimniecības gads, par kuru viņi rēgulāri noslēdz grāmatas, nesakrīt ar kalendāra gadu, tad peļņa no rūpaliskā pasākuma uzskatāma par gūtu tajā kalendāra gadā, kuŗā nobeidzas saimniecības gads. Teiktais atbilstoši piemērojams nodokļa maksātājiem, kas piekopj lauksaimniecību un mežsaimniecību un ved grāmatas.

6. §

Kas uzskatāms par ienākuma kopsumu un kā ienākuma kopsumma noskaidrojama, tas noteicams pēc 1943. g. 30. aprīla noteikumiem par ienākuma nodokli (VBI. RKO 75. lapp. — ABl. Riga 415. lapp.) un pēc šo noteikumu 7. līdz 15. §. Nodoklim pakļauti arī ienākumi no lauksaimniecības un mežsaimniecības, kā arī apslēptas peļņas sadalījumi.

7. §

Ienākuma noskaidrošanā nav nozīmes, vai ienākumu sadala vai ne. Nekāda veida izmaksas uz lietotāja akcijām, ar kuŗām saistīta tiesība piedalīties kapitāla sabiedrību peļņu un likvidācjas kvotā, nedrīkst samazināt ienākumu.

2. Lietiskie atbrīvojumi

8. §

Personu apvienības

Noskaidrojot neierobežoti nodoklim pakļauto personu apvienību ienākumu, uz statūtu pamata nemtas biedru maksas nav pieskaitāmas ienākumiem.

9. §

Līdzdalība sabiedrībā (Schachtelgesellschaften)

(1) Ja kāda neierobežoti nodoklim pakļauta kapitāla sabiedrība pierāda, ka tā no saimniecības gada sākuma nepārtraukti un tieši piedalās ar akcijām, kalnraktuvju vai citām dalības zīmēm kādas citas neierobežoti nodoklim pakļautas kapitāla sabiedrības pamatkapitālā vismaz ar vienu ceturtduju, tad par šo piedalīšanos saņemamā jebkāda veida peļņas daļa, nav pieskaitāma ienākumiem. Ja pamatkapitāla nav, tad tā vietā stājas manta pēc iepriekšējā saimniecības gada slēguma bilances.

(2) Šie priekšraksti atbilstoši piemērojami, kad Reichskomisārs, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas ģenerālapgabali, pašvaldību vienības vai Igaunijas, Latvijas, Lietuvas ģenerālapgabalošos esošo publiski tiesisko apvienību pasākumi piedalās neierobežoti nodoklim pakļautās kapitāla sabiedrībās.

3. Abzugsfähige Ausgaben

§ 10

Bei Ermittlung des Einkommens sind die folgenden Beträge abzuziehen, soweit sie nicht bereits nach den Vorschriften der Verordnung über die Einkommensteuer vom 30. April 1943 (VBI. RKO S. 75 — ABl. Riga, S. 415) abzugsfähige Ausgaben sind:

1. bei Kapitalgesellschaften
die Kosten der Ausgabe von Aktien und sonstigen Gesellschaftsanteilen, soweit sie nicht aus dem Ausgabeaufgeld gedeckt werden können;
2. bei Versicherungsunternehmen
Zuführungen zu versicherungstechnischen Rücklagen, soweit sie für die Leistungen aus den am Bilanzstichtag laufenden Versicherungsverträgen erforderlich sind;
3. Vermögensvermehrungen, die dadurch entstehen, daß Schulden zum Zweck der Sanierung ganz oder teilweise erlassen werden.

4. Nichtabzugsfähige Ausgaben

§ 11

Nicht abzugsfähig sind:

1. die Aufwendungen für die Erfüllung von Zwecken des Steuerpflichtigen, die durch Stiftung, Satzung oder sonstige Verfassung vorgeschrieben sind;
2. die Steuern vom Einkommen;
3. die Vergütungen jeder Art, die an Mitglieder des Aufsichtsrats, Verwaltungsrats, Grubenvorstands oder andere mit der Überwachung der Geschäftsführung beauftragte Personen gewährt werden;
4. die Ausgaben zu gemeinnützigen, mildtätigen, kirchlichen und ähnlichen Zwecken.

5. Anteilige Abzüge

§ 12

Ist das Einkommen nur zu einem Teil steuerpflichtig, so dürfen Ausgaben nur insoweit abgezogen werden, als sie mit steuerpflichtigen Einkünften in unmittelbarem wirtschaftlichen Zusammenhang stehen.

6. Auflösung und Abwicklung

(Liquidation)

§ 13

(1) Wird eine Kapitalgesellschaft, die ihre Auflösung beschlossen hat, abgewickelt, so ist der im Zeitraum der Abwicklung erzielte Gewinn der Besteuerung zu Grunde zu legen. Der Besteuerungszeitraum soll drei Jahre nicht übersteigen.

(2) Zur Ermittlung des Gewinns im Sinn des Absatzes 1 ist das zur Verteilung kommende Vermögen (Abwicklungs-Endvermögen) dem Vermögen am Schluß des der Auflösung vorangegangenen Wirtschaftsjahrs (Abwicklungs-Anfangsvermögen) gegenüberzustellen.

(3) Von dem Abwicklungs-Endvermögen sind die steuerfreien Vermögenszugänge abzuziehen, die dem Steuerpflichtigen in dem Abwicklungszeitraum zugeslossen sind.

(4) Abwicklungs-Anfangsvermögen ist das Betriebsvermögen, das am Schluß des vorangegangenen Wirtschaftsjahrs der Veranlagung zur Körperschaftsteuer zu Grunde lag. Hat der letzten Veranlagung ein Wert des Betriebsvermögens nicht zu Grunde gelegen, so tritt an seine Stelle der Betrag des eingezahlten Grund- oder Stammkapitals oder, wenn ein solches nicht vorhanden ist, die Summe

3. Atskaitāmie izdevumi

10. §

Noskaidrojot ienākumu, atskaitāmas sekojošas summas, ciktāl tās nav jau uzskatāmas par atskaitāmiem izdevumiem pēc 1943. g. 30. aprīla noteikumiem par ienākuma nodokli (VBI. RKO 75. lapp. — ABl. Riga 415. lapp.):

1. kapitāla sabiedrībām
akciju un citu sabiedribu dalības zīmju izlaiduma izdevumi, ciktāl tos nevar segt ar izlaiduma virsmaksu;
2. apdrošināšanas uzņēmumiem
pieskaitījumi apdrošināšanas techniskām rezervēm, ciktāl tie nepieciešami apdrošināšanas līgumu izpildīšanai uz bilances slēguma dienu;
3. mantas pavairojumi, kas rodas no tam, kā saimnieciskas atveseošanas nolūkos parādus pilnīgi vai pa daļai atlaiž.

4. Neatskaitāmie izdevumi

11. §

Nav atskaitāmi:

1. izdevumi to nodokļa maksātāja mērķu sniegšanai, kas noteikti nodibinājumā, statūtos vai citos iekārtas noteikumos;
2. nodokļi no ienākumiem;
3. nekāda veida atlīdzības, ko izsniedz uzraudzības padomes, pārvaldes padomes un raktuvju valdes locekļiem vai citām personām, kam uzdota veikala vadības uzraudzība;
4. izdevumi vispārderīgiem, labdarības, baznīcas un līdzīgiem mērķiem.

5. Dalēji atskaitījumi

12. §

Ja ienākums tikai pa daļai pakļauts nodoklim, tad izdevumus drīkst atskaitīt tikai tādā apmērā, ciktāl tiem ir tiešs saimniecisks sakars ar nodoklim pakļautiem ienākumiem.

6. Likvidācija

13. §

(1) Ja kādu kapitāla sabiedrību, kas nolēmusi izbeigt darbību, likvidē, tad par pamatu aplikšanai nemama peļna, kas gūta likvidācijas laika spridī. Aplikšanas periods nedrīkst pārsniegt trīs gadus.

(2) Peļnas noskaidrošanai 1. rindkopas izpratnē sadalāmā manta (likvidācijas beigu manta) salīdzināma ar mantu, kāda bijusi iepriekšējā saimniecības gada beigās pirms likvidācijas sākuma (likvidācijas sākuma manta).

(3) No likvidācijas beigu mantas atskaitāmi no nodokļa atbīdotie mantas iepļūdumi, ko nodokļa maksātājs saņemis likvidācijas laika spridī.

(4) Likvidācijas sākuma manta ir tā rīcības manta, kas nemeta par pamatu sabiedrību nodokļa uzlikšanai iepriekšējā saimniecības gada beigās. Ja par pamatu pēdējai uzlikšanai nav nemeta rīcības mantas vērtība, tad tās vietā stājas iemaksātā pamatkapitāla summa vai, ja tāda kapitāla nav, ie-

der Einlagen oder der Anschaffungs- oder Herstellungspreis im Sinne der Einkommensteuerverordnung. Das Abwicklungs-Anfangsvermögen ist um den Gewinn des vorangegangenen Wirtschaftsjahrs zu kürzen, der im Abwicklungszeitraum ausgeschüttet worden ist.

(5) Auf die Gewinnermittlung sind im übrigen die sonst geltenden Vorschriften anzuwenden.

7. Verschmelzung (Fusion) und Umwandlung

§ 14

(1) Geht das Vermögen einer Kapitalgesellschaft mit oder ohne Abwicklung (Liquidation) auf einen anderen über, so ist § 13 entsprechend anzuwenden. Für die Ermittlung des Gewinns tritt an die Stelle des zur Verteilung kommenden Vermögens der Wert der für die Übertragung des Vermögens gewährten Gegenleistung nach dem Stand im Zeitpunkt der Übertragung.

(2) Der beim Übergang sich ergebende Gewinn scheidet für die Besteuerung insoweit aus, als die folgenden Voraussetzungen erfüllt sind:

1. das Vermögen einer in den Generalbezirken Estland, Lettland, Litauen gelegenen Kapitalgesellschaft muß als Ganzes auf eine andere in den Generalbezirken Estland, Lettland, Litauen gelegene Kapitalgesellschaft gegen Gewährung von Gesellschaftsrechten der übernehmenden Gesellschaft übergehen;
2. es muß sichergestellt sein, daß dieser Gewinn später der Körperschaftsteuer unterliegt.

8. Verlegung der Geschäftsleitung in Gebiete außerhalb der Generalbezirke Estland, Lettland, Litauen.

§ 15

(1) Verlegt eine unbeschränkt steuerpflichtige Kapitalgesellschaft ihre Geschäftsleitung und ihren Sitz oder eines von beiden in Gebiete außerhalb der Generalbezirke Estland, Lettland, Litauen und scheidet sie dadurch aus der unbeschränkten Steuerpflicht aus, so ist § 13 entsprechend anzuwenden. An die Stelle des zur Verteilung kommenden Vermögens tritt der gemeine Wert des vorhandenen Vermögens.

(2) Absatz 1 gilt entsprechend, wenn die in den Generalbezirken Estland, Lettland, Litauen gelegene Betriebstätte einer beschränkt steuerpflichtigen Kapitalgesellschaft aufgelöst oder in Gebiete außerhalb der Generalbezirke Estland, Lettland, Litauen verlegt oder ihr Vermögen als Ganzes an einen anderen übertragen wird.

9. Mindestbesteuerung

§ 16

(1) Als Mindesteinkommen werden der Besteuerung zu Grunde gelegt:

1. Ausschüttungen (auch verdeckte Gewinnausschüttungen), soweit sie mehr als 4 vom Hundert des eingezahlten Grund- oder Stammkapitals oder, wenn ein solches nicht vorhanden ist, des nach der Schlußbilanz des vorangegangenen Wirtschaftsjahrs festgestellten Vermögens betragen, ohne Rücksicht darauf, aus welchen Mitteln die Ausschüttungen stammen;
2. die Vergütungen jeder Art, die an Mitglieder des Aufsichtsrats, Verwaltungsrats oder anderen mit der Überwachung der Geschäftsführung beauftragte Personen gewährt werden;

guldījumu summa vai iegādes vai izgatavošanas maksa ienākuma nodokļa noteikumu izpratnē. Likvidācijas sākuma manta samazināma par iepriekšējā saimniecības gada peļņu, kas sadalīta likvidācijas laika spridī.

(5) Bez tam peļņas noskaidrošanai piemērojami citi spēkā esošie priekšraksti.

7. Saplūšana (fuzija) un pārveidošana

14. §

(1) Ja kādas kapitāla sabiedrības manta ar likvidāciju vai bez tās pāriet kādam citam, tad atbilstoši piemērojams 13. §. Peļņas noskaidrošanai sadalamās mantas vietā stājas par mantas pāreju dotā pretizpildījuma vērtība pēc stāvokļa nodošanas brīdi.

(2) No pārejas gūtā peļņa izslēdzama no aplikuma, ciktāl izpildīti sekojošie priekšnoteikumi:

1. Kādas Igaunijas, Latvijas, Lietuvas ģenerālapgabalā esošas kapitāla sabiedrības mantai jāpāriet visai uz kādu citu Igaunijas, Latvijas, Lietuvas ģenerālapgabalā esošu kapitāla sabiedrību pret biedru tiesību piešķirumu pārnemējā sabiedrībā.
2. Jābūt drošībai, ka šī peļņa vēlāk tiks pakļauta sabiedrību nodoklim.

8. Veikala vadības pārceļšana uz vietām ārpus Igaunijas, Latvijas, Lietuvas ģenerālapgabala.

15. §

(1) Ja kāda neaprobežoti nodoklim pakļauta kapitāla sabiedrība pārceļ savu veikala vadību un sēdeklī vai vienu no tiem uz kādu vietu ārpus Igaunijas, Latvijas, Lietuvas ģenerālapgabala un ar to izstājas no neierobežotas pakļautības nodoklim, tad atbilstoši piemērojams 13. §. Sadalamās mantas vietā stājas esošas mantas parastā vērtība.

(2) Atbilstoši piemērojama 1. rindkopa, ja kādas Igaunijas, Latvijas, Lietuvas ģenerālapgabalā esošās ierobežoti nodoklim pakļautas kapitāla sabiedrības pasākuma vienības likvidē vai pārceļ uz vietām ārpus Igaunijas, Latvijas, Lietuvas ģenerālapgabaliem vai to manu visumā nodod kādam citam.

9. Minimālā aplikācija

16. §

(1) Par pamatu aplikācianai nemams kā minimālis ienākums:

1. peļņas sadalījums (arī apslēptas peļņas sadalījums, ciktāl tas pārsniedz 4% no iemaksātā pamatkapitāla, vai, ja tāda kapitāla nav, no mantas, kas konstatēta iepriekšējā saimniecības gada slēguma bilance, neatkarīgi no tam, no kādiem līdzekļiem šīs izmaksas rodas;

3. die Vergütungen jeder Art, die an Mitglieder des Vorstands oder an andere Angestellte in leitender Stellung für ihre Tätigkeit gewährt werden, soweit die Vergütungen außer Verhältnis zu ihrer Arbeitsleistung stehen.

(2) Die Mindestbesteuerung ist nur dann vorzunehmen, wenn der Gesamtbetrag des Mindesteinkommens höher ist als das nach § 6 ermittelte Einkommen.

III. Steuertarif

§ 17

Abrundung

Zur Berechnung der Körperschaftsteuer wird das Einkommen auf volle zehn Reichsmark nach unten abgerundet.

§ 18

(1) Die Körperschaftsteuer beträgt 50 vom Hundert des Einkommens.

(2) Die Körperschaftsteuer beträgt 30 vom Hundert des Einkommens bei Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften.

IV. Veranlagung und Entrichtung der Steuer

§ 19

Allgemeines

Auf die Veranlagung zur Körperschaftsteuer und auf die Entrichtung der Körperschaftsteuer sind entsprechend die Vorschriften anzuwenden, die für die Einkommensteuer gelten.

§ 20

Pauschbesteuerung

(1) Der Generalkommissar — Deutsche Steuerstelle — kann die Körperschaftsteuer in einem Pauschbetrag festsetzen, wenn das steuerpflichtige Einkommen offenbar geringfügig ist und die genaue Ermittlung dieses Einkommens zu einer unverhältnismäßig großen Verwaltungsarbeit führen würde.

(2) Der Generalkommissar — Deutsche Steuerstelle — kann mit Zustimmung des Reichskommissars die Körperschaftsteuer für einzelne Betriebe oder für Gruppen von Betrieben auch aus anderen als den in Absatz 1 bezeichneten Gründen in einem Pauschbetrag festsetzen.

V. Übergangs- und Schlußvorschriften

§ 21

(1) Der Reichskommissar kann andere Personenvereinigungen als die im § 1 genannten für unbeschränkt steuerpflichtig erklären und ihre Besteuerung regeln.

(2) Diese Verordnung ist nicht anzuwenden auf die deutschen Unternehmen und auf die ihnen steuerlich gleichgestellten Unternehmen, die nach der Verordnung des Reichsministers für die besetzten Ostgebiete über die Besteuerung der deutschen Volkszugehörigen und der deutschen Unternehmen in den besetzten Ostgebieten vom 17. September 1942 (VBIRMOst S. 77 — ABl. Riga, S. 394) besteuert werden.

§ 22

Inkrafttreten

(1) Diese Verordnung gilt nicht im Generalbezirk Weißruthenien.

(2) Die Verordnung ist erstmalig auf Veranlagen für das Kalenderjahr 1942 anzuwenden. Dabei sind die Verordnungen der Generalkommissare zur Aufhebung der Gewinnabzüge zu Gunsten des Staatsbudgets vom 20. Juni 1942 (ABl. Reyal S. 491),

2. visāda veida atlīdzība, ko izsniedz uzraudzības padomes un pārvaldes padomes locekļiem vai citām personām, kam uzdota veikala vadības uzraudzība;

3. visāda veida atlīdzība, ko izsniedz valdes locekļiem vai citiem darbiniekiem vadošās vietas par viņu darbību, ciktāl šī atlīdzība netatilst viņu izpildītam darbam.

(2) Minimālā aplikšana piemērojama tikai tad, ja minimālā ienākuma kopsumma ir augstāka par 6. § kārtībā noskaidroto ienākumu.

III. Nodokļa tarifs

17. §

Noapaļošana

Aprēķinot sabiedrību nodokli, ienākumu kopsummu noapaļo uz leju līdz pilnām desmit reichsmarkām.

18. §

(1) Sabiedrību nodokli nem 50% apmērā no ienākuma kopsummas.

(2) No kopdarbības sabiedrībām sabiedrību nodokli nem 30% apmērā no ienākuma kopsummas.

IV. Nodokļa uzlikšana un samaksai

19. §

Vispārīgs norādījums

Sabiedrību nodokļa uzlikšanai un samaksai atbilstoši piemērojami tie priekšraksti, kas ir spēkā ienākuma nodoklim.

20. §

Paušalaplikšana

(1) Generālkomisārs — vācu nodokļu iestāde — var sabiedrību nodokli noteikt paušalsummā, ja apliekamais ienākums acīm redzot ir niecīgs un šā ienākuma precīza noskaidrošana prasītu nesamērīgi lielu pārvaldes darbu.

(2) Generālkomisārs — vācu nodokļu iestāde — var ar Reichskomisāra piekrišanu atsevišķiem pasākumiem vai pasākumu grupām noteikt sabiedrību nodokli paušalsummā arī aiz citiem iemesliem nekā norādīts 1. rindkopā.

V. Pārejas un beigu priekšraksti

21. §

(1) Reichskomisārs var noteikt par neierobežoti nodoklim pakļautām citas nekā 1. § minētās personu apvienībās un kārtot to aplikšanu ar nodokli.

(2) Šie noteikumi nav piemērojami vācu uzņēmumiem un nodokļu ziņā tiem pielīdzinātiem uzņēmumiem, kuŗus apliek ar nodokļiem pēc Austrumu Reichsministra 1942. g. 17. septembra noteikumiem par nodokļu uzlikšanu vācu tautības piederīgiem un vācu uzņēmumiem iegemptajos Austrumu apgabalos (VBIRMOst 77. lapp. — ABl. Riga, 394. lapp.).

22. §

Spēkā stāšanās

(1) Šie noteikumi nav piemērojami Baltrutēnijas generālapgabalā.

(2) Šie noteikumi pirmoreiz piemērojami nodokļu uzlikšanai par 1942. g. kalendāra gadu. Pie tam jāņem vērā šādi generālkomisāru noteikumi. 1942. gada 20. jūnija (ABl. Reval 491. lapp.), 1942. g. 9. jūnija (ABl. Riga Nr. 9, 41. lapp.) un 1942. g.

vom 9. Juni 1942 (ABl. Riga Nr. 9, S. 41) und vom 13. Juni 1942 (ABl. Kauen S. 331) und zur Aufhebung der Einkommensteuer für Genossenschaften und gesellschaftliche Organisationen vom 22. Oktober 1942 (ABl. Reval S. 672), vom 23. September 1942 (ABl. Riga Nr. 27, S. 198) und vom 28. September 1942 (ABl. Kauen S. 634) zu beachten.

(3) Ist die Steuerpflicht schon im Jahr 1941 eingetreten, so ist das Einkommen des Jahres 1941 bei der Veranlagung für das Kalenderjahr 1942 mit zu berücksichtigen; dabei können der erstmaligen Veranlagung nach dieser Verordnung Wirtschaftsjahre zu Grunde gelegt werden, die einen Zeitraum von mehr als zwölf Monaten umfassen.

Riga, den 30. Juni 1943.

**Der Reichskommissar für das Ostland
Lohse**

TEIL III

Bekanntmachung

über die Entlohnung des Kartoffelrodens im Generalbezirk Lettland.

Vom 20. August 1943.

Auf Grund des § 24 der Verordnung zur Regelung der Lohn- und Arbeitsbedingungen der landwirtschaftlichen Arbeitskräfte vom 30. März 1943 (VBl. RKO S. 35 — ABl. Riga S. 281) treffe ich hinsichtlich der Entlohnung der bei der diesjährigen Kartoffelernte eingesetzten einh. Arbeitskräfte im Generalbezirk Lettland nachstehende ergänzende Regelung:

I. Akkordrichtsätze für Kartoffelroden.

- a) beim Lesen hinter dem Roder:
je 0,50 dz gelesener Kartoffeln 3 kg Kartoffeln;
- b) beim Lesen hinter dem Pflug:
je 0,50 dz gelesener Kartoffeln 4 kg Kartoffeln.

Landwirtschaftliche Arbeiter, die eigenes Kartoffelland haben oder von ihrem Arbeitgeber in ausreichendem Umfange mit Deputatkartoffeln versorgt werden, erhalten an Stelle der Naturalentlohnung Barentlohnung. Hierfür gilt ein Barlohn-Umrechnungssatz von 0,04 RM für 1 kg Kartoffeln.

II. Stundenlöhne für Kartoffelroden durch nichtlandwirtschaftliche Arbeitskräfte.

Arbeitskräfte über

	Stundenlohn mit Vor- pflegung und Unterkunft	Stundenlohn ohne Vor- pflegung und Unterkunft
18 Jahre . . .	3 kg Kartoffeln	4,5 kg Kartoff.
von 16—18 Jahren	2,5 " "	4,0 " "
unter 16 Jahren	2 " "	3,5 " "

III. Höchstnaturalentlohnung.

Die Naturalentlohnung darf je Kopf der Familie der eingesetzten Arbeitskraft bis zum Umfang von 250 kg Kartoffeln gewährt werden. Sind mehrere Familienangehörige beim Kartoffelroden tätig, so dürfen gleichfalls auf einen Kopf der Familie insgesamt nicht mehr als höchstens 250 kg Kartoffeln entfallen. Darüber hinausgehende Entgeltansprüche sind nach dem unter I angegebenen Umrechnungssatz in bar abzugelten.

Die Bekanntmachung über die Entlohnung des Kartoffelrodens im Generalbezirk Lettland vom 26.

13. Jūnija (ABl. Kauen 331, lapp.) noteikumi par peļņas atskaitījumu atcelšanu, kurus nēma valsts budžetam par labu, kā arī 1942. g. 22. oktobra (ABl. Reval 672, lapp.), 1942. g. 23. septembrā (ABl. Riga Nr. 27, 198, lapp.) un 1942. g. 28. septembrā (ABl. Kauen 634, lapp.) par ienākuma nodokļa atcelšanu kooperatīviem un sabiedriskām organizācijām.

(3) Ja nodokļa maksāšanas pienākums iestājies jau 1941. gadā, tad 1941. gada ienākums nodokļu uzlikšanā par 1942. kalendāra gadu jāņem vērā, pie tam pirmreizējai nodokļa uzlikšanai pēc šiem noteikumiem var pēmt par pamatu saimniecības gadus, kas aptver gaŗāku laika spridzi, nekā divpadsmit mēnešus.

Rīgā, 1943. g. 30. jūnijā.

**Der Reichskommissar für das Ostland
Lohse**

III DAĻA

Paziņojums

par kartupeļu rakšanas atlīdzību Latvijas ģenerālapgalabalā.

1943. g. 20. augustā.

Pamatojoties uz 1943. g. 30. marta noteikumu lauksaimniecības darbaspēka algas un darba nosacījumu kārtošanai (VBl. RKO 35. lapp. — ABl. Riga 281. lapp.) 24. § izdodu par šā gada kartupeļu ražas novākšanā iesaistīto vietējo nodarbināto atlīdzību Latvijas ģenerālapgalabalā sekojošos pildu noteikumus:

I. Akorda likmes par kartupeļu rakšanu.

- a) lasot aiz rokamās mašīnas:
par katriem 0,50 dub. centr. salasito 3 kg kartupeļu;
- b) lasot aiz arkla:
par katriem 0,50 dub. centr. salasito kartupeļu 4 kg kartupeļu;

Lauksaimniecības strādnieki, kam ir sava kartupeļu zeme vai ko darba devējs pietiekošā daudzumā apgādā ar deputāta kartupeļiem, naturālās atlīdzības vietā saņem atlīdzību naudā. Atlīdzību pārrēķināšanai naudā piemērojama likme RM 0,04 par 1 kg kartupeļu.

II. Stundas alga par kartupeļu rakšanu, ko veic ārpus lauksaimniecības nodarbinātie.

Nodarbinātie virs

	Stundas alga ar uz- turu un mitekli	Stundas alga bez uz- turu un mitekli
18 gadiem . . .	3 kg kartup.	4,5 kg kartup.
no 16 līdz 18 gadiem	2,5 " "	4,0 " "
zem 16 gadiem . . .	2 " "	3,5 " "

III. Augstākā naturālā atlīdzība

Naturālo atlīdzību drīkst piešķirt apmērā līdz 250 kg kartupeļu uz katru nodarbinātā ģimenes locekli. Ja kartupeļu rakšanā nodarbināti vairāki ģimenes locekļi, tad tāpat uz katru ģimenes locekli nedrīkst kopā iznākt vairāk nekā augstākais 250 kg kartupeļu. Atlīdzības prasījumi, kas šo daudzumu pārsniedz, atlīdzināmi naudā pēc I nodalījumā norādītas pārrēķināšanas likmes.

Līdz ar to zaudē spēku 1942. g. 26. septembrā paziņojums par kartupeļu rakšanas atlīdzību Latvijas

September 1942 (ABl. Riga S. 193) tritt damit außer Kraft.

Riga, den 20. August 1943.

Der Generalkommissar in Riga
Im Auftrage:
Wurthmann

TEIL IV

Riga, 11. Juni 1943

Der Generalkommissar in Riga
Abteilung Finanzen
S. 5700 Le

Betrifft: Urkundensteuer, hier: Nichterhebung der Steuer für Vollmachten der aus Anlaß der kriegerischen Ereignisse zu militärischen Dienstleistungen Einberufenen — § 19 Ziffer 2 der Verordnung vom 23. März 1943.

Die zu militärischen Dienstleistungen Einberufenen sind vielfach gezwungen, Vollmachten (z. B. zur Verfügung über Bankkonten) auszustellen. Ich bin damit einverstanden, daß die Urkundensteuer für diese Vollmachten der Einberufenen nicht erhoben wird.

Im Auftrage:
Dr. Neuendorff

Bekanntmachung
über die Rechtsfähigkeitserklärung der
H. A. Brieger K. G. in Riga.

Vom 25. Juli 1943.

Auf Grund des § 3 der Ersten Durchführungsverordnung zur Verordnung über das Wirtschaftssondervermögen in den besetzten Ostgebieten vom 3. Oktober 1942 (VBIRMOst S. 79 — ABl. Riga 1943, S. 61) wird das zum Wirtschaftssondervermögen gehörende Unternehmen mit der bisherigen Firmenbezeichnung H. A. Brieger K. G. in Riga, Säulenstraße 10, mit Wirkung vom 1. Juli 1943 für rechtsfähig erklärt. Es führt die Firmenbezeichnung „H. A. Brieger K.G.“.

Riga, den 25. Juli 1943.

Der Generalkommissar in Riga
Im Auftrage:
Dr. Dr. von Borcke

Bekanntmachung
über die Rechtsfähigkeitserklärung der chemischen
Fabrik „Spodrība“ in Riga.

Vom 25. Juli 1943.

Auf Grund des § 3 der Ersten Durchführungsverordnung zur Verordnung über das Wirtschaftssondervermögen in den besetzten Ostgebieten vom 3. Oktober 1942 (VBIRMOst S. 79 — ABl. Riga 1943, S. 61) wird das zum Wirtschaftssondervermögen gehörende Unternehmen mit der bisherigen Firmenbezeichnung Chemische Fabrik „Spodrība“ in Riga, Weidendamm 1, mit Wirkung vom 1. Juli 1943 für rechtsfähig erklärt. Es führt die Firmenbezeichnung „Chemische Fabrik Spodrība“.

Riga, den 25. Juli 1943.

Der Generalkommissar in Riga
Im Auftrage:
Dr. Dr. von Borcke

3E(82)843 Deutsche Verlags- und Druckerei-Gesellschaft im Ostland m. b. H., Riga, Schmiedestr. 29.
Einzelpreis: RM 0,20.

generālapgalbalā (ABl. Riga 193. lapp.).

Rīgā, 1943, g. 20. augustā.

Der Generalkommissar in Riga
Im Auftrage:
Wurthmann

IV DALĀ

Rīgā, 1943, g. 11. jūnijā.

Der Generalkommissar in Riga
Abteilung Finanzen
S 5700 Le

Attiecas uz dokumentu nodokli; šeit: nodokļa nemšana par tādu personu pilnvarām, kuras kāja iemesla dēļ iesauktas militāra dienesta izpildīšanai — 1943. g. 23. marta dokumentu nodokļa noteikumu 19. § 2. punkts.

Militāra dienesta izpildīšanai iesauktās personas ir bieži piespiestas izdot pilnvaras (piemēram, rīcībai ar banku kontiem). Piekrītu, ka par šādām iesauktā personu pilnvarām dokumentu nodoklis nav nemams.

Im Auftrage:
Dr. Neuendorff

Paziņojums

par komanditsabedības H. A. Brieger Rīgā
izsludināšanu par tiesībspējīgu.
1943. g. 25. jūlijā.

Pamatojoties uz 1942. g. 3. oktobra pirmo izpild-noteikumu pie noteikumiem par saimniecības speciālo mantu ienemtajos Austrumu apgabalos (VBIRMOst 79. lapp. — ABl. Riga 1943. g. 61. lapp.) 3. §, pie saimniecības speciālās mantas pierīgais uzņēmums ar līdzšinējo firmas apzīmējumu H. A. Brieger K. S. Rīgā, Stabu ielā 10, sākot ar 1943. g. 1. jūliju, izsludināts par tiesībspējīgu. Turpmāk šā uzņēmuma firmas nosaukums būs:

„H. A. Brieger K. G.“.

Rīgā, 1943. g. 25. jūlijā.

Der Generalkommissar in Riga
Im Auftrage:
Dr. Dr. von Borcke

Paziņojums

par ķīmiskās fabrikas „Spodrība“ Rīgā
izsludināšanu par tiesībspējīgu.
1943. g. 25. jūlijā.

Pamatojoties uz 1943. g. 3. oktobra pirmo izpild-noteikumu pie noteikumiem par saimniecības speciālo mantu ienemtajos Austrumu apgabalos (VBIRMOst 79. lapp. — ABl. Riga 1943. g. 61. lapp.) 3. §, pie saimniecības speciālās mantas pierīgais uzņēmums ar līdzšinējo firmas apzīmējumu: Ķīmiskā fabrika „Spodrība“ Rīgā, Ganību dambī 1, sākot ar 1943. g. 1. jūliju, izsludināts par tiesībspējīgu. Turpmāk šā uzņēmuma firmas nosaukums būs:

„Ķīmiskā fabrika Spodrība“.

Rīgā, 1943. g. 25. jūlijā.

Der Generalkommissar in Riga
Im Auftrage:
Dr. Dr. von Borcke